

Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzatának

MENTÁLHIGIÉNÉS ÉS DROGSTRATÉGIÁJA

Budapest 2017 - 2021.

BUDAPEST FŐVÁROS XX. KERÜLET PESTERZSÉBET
ÖNKORMÁNYZATÁNAK
MENTÁLHIGIÉNÉS ÉS DROGSTRATÉGIÁJA

Pesterzsébet Önkormányzatának Képviselő-testülete a 060/2016. (III. 10.) Ök sz. határozatával döntött a kerületi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (továbbiakban: KEF) létrehozásáról.

Fő tevékenysége, hogy a Drogellenes Nemzeti Stratégiával összhangban helyi szinten összehangolja a közösség együttműködését, és támogassa a megelőzést, a gyógyítást, a rehabilitációt végző szervezetek és intézmények munkáját.

A KEF jogi személyiséggel nem rendelkező szakmai munkacsoport, tevékenysége szakmai együttműködést segítő fórumként értelmezhető. Javasolt tagjai a drogprobléma kezelésében szerepet játszó és vállaló önkormányzati, állami oktatási, szociális, egészségügyi, rendészeti és civil szervezetek képviselői, a szakmai működést támogató személyek.

A kábítószer-probléma területén a mai magyar társadalmat megkövesedett mítoszok, makacs tévhitek uralják. Sokan háritásos automatizmussal próbálnak tudomást sem venni az egyre erőteljesebben felszínre törő problémáról, mely elsősorban a gyermekeket veszélyezteti. A valós tényekkel történő objektív szembenézés, érdemi párbeszéd és teljes körű társadalmi összefogás megteremtése nélkül nem létezhet hatékony és előremutató megoldás.

Az önkormányzat, a kerületben működő intézmények, a társadalmi szervezetek és a lakosság erőforrásai önmagukban, külön-külön, elszigetelt tevékenységi területeken nem elégségesek, mert a magas színvonalú szakmai munka is csak akkor jó hatásfokú, ha rendszerben, komplexitásra törekedve kezeli az ezen a kritikus területen felmerülő problémákat. Csakis összefogással, együttesen, egymást erősítve lehet hatékonyan és eredményesen fellépni a prevenció és a probléma kezelése területén. Mindez összecseng azzal a szakmai állásponttal, hogy ez a probléma a társadalom és a tudomány több területén átívelő jelleggel bír, így a megoldás is csak átfogó, minden terület sajátos szakmai tudását ötvöző, multidiszciplináris lehet.

A droghasználat megelőzése egy proaktív, többirányú, közösségi alapon szerveződő, több szektor együttműködését igénylő, kulturálisan érzékeny tevékenység, melynek célja az egyének, a családok és a helyi közösségek alkalmassá tétele az életesemények nyomán keletkező kihívásokkal való megküzdésben. A helyi prevenciós folyamat tehát olyan körülmények létrejöttét támogatja, melyek eredményeképpen az érintettek testi, lelki, fizikai jóléte fokozódik, számukra egy biztonságos, egészséges életvitel gyakorlása válik lehetővé.

A helyi prevenció tevékenység során az alábbi szemléleti megközelítéseket kívánjuk figyelembe venni:

- A pesterzsébeti tanulóknak, fiataloknak és családjaiknak a szerhasználat megelőzésének céljából, szervezett formában, olyan ismereteket, jártasságokat kívánunk nyújtani, amelyek által a szerhasználat nem válik vonzó életstílussá.
- A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum által kerületi szinten megszervezésre, megrendezésre kerülő programok célja, hogy a Pesterzsébeten felnövekvő generációk a szerhasználat veszélyeiről megfelelő tájékozottsággal rendelkezzenek. A családok, a kortárs csoport hatékonysága, eredményes beavatkozása növekedjen.
- Az évek óta folytatott prevenció munka eredményességének további növelése. A szakmailag jól megszervezett prevenció tevékenység ellenére még mindig vannak olyan személyek, akik kipróbálják a szert és fogyasztóvá válnak. A KEF célja, hogy a kipróbálók számát figyelembe véve tovább csökkentse azoknak a veszélyeztetett gyermekeknek, tanulóknak a létszámát, akik szerfogyasztóvá vál(hat)nak.
- Helyi szinten az általános és a középiskolában olyan drogprevenció programok kerüljenek – elsősorban pályázati keretek között – megvalósításra, amelyek a veszélyeztetett populáció számára készségfejlesztő elemeket tartalmaznak, ezáltal mérséklődnek az egyéni és a helyi közösségi károk.
- Kiemelten fontos a Kortárs segítő csoportok szervezése.
- A prevenció tevékenység keretében a veszélyeztetett csoport tagjai - megjelenő problémáik alapján - gyermekjóléti, gyermekvédelmi, egészségügyi, pedagógiai szakszolgálat általi és iskolai tanácsadásban részesülnek. A korai felismerés alapján a szakemberek megfelelő ellátásban tudják részesíteni az érintetteket vagy szakirányú ellátásba, gondozásba küldik őket tovább.
- A prevenció hatékonyságának nélkülözhetetlen eleme a pesterzsébeti lakosság érzékenységének növelése a „téma” iránt, a lakosság megszólítása. Ez egyrészt továbbra is a szülők számára szóló előadások, szülői értekezletek megszervezése, másrészt szakmai tájékoztató anyagok egyénekhez való eljuttatása keretében valósul meg.

A helyi stratégia általános feladata

A helyi stratégia feladata, hogy a Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020. alapelveinek és szellemének megfelelő, a helyi sajátosságokból kiinduló, a drogszcéna minden területét felölelő, interdiszciplináris szemléletű, a teendőket (rövid-, közép- és hosszú távon megtervezve) tartalmazó cselekvési tervként működjön.

A helyi stratégia általános céljai

- Pesterzsébet Mentálhigiénés és Drogstratégiájának célja, hogy az igények és lehetőségek ismeretében az Önkormányzat és a drogügyekben érintett, a KEF által koordinált intézmények, szervezetek szándékait összhangba hozza egy-egy terület ellátandó feladatainak hatékonyabb megoldására.
- Pesterzsébeten az együttműködési rendszer továbbfejlesztésének a célja, hogy a legális és illegális drogokkal (kábitószerrel) összefüggő problémákat megelőzze, valamint a szakszerű, holisztikus, mentálhigiénés szemléletű kezelésnek a legfontosabb terepe legyen.

- A helyi társadalom tagjainak egészséges életmóddal kapcsolatos szemlélete, magatartása és ezáltal testi-lelki-szellemi állapota javuljon.
- Az egymástól függetlenül, ill. egymással párhuzamosan működő

jelző
megelőző
kezelő

} rendszerek hálózati szemléletű együttműködése javuljon.

A helyi stratégia alapelvei

- A stratégia a szükségletek, a feladatok, a megoldási módozatok számbavétele, továbbá olyan döntéshozatali elvek, irányok meghatározása, amelyek megvalósulása során a meglévő erősségeink megőrizhetők, a hiányosságok pótolhatók és a felnövekvő korosztályok számára az egészséges testi – lelki – szellemi fejlődés lehetőségei biztosíthatók.
- A stratégia segít összhangot teremteni a mentálhigiénével, drog prevencióval foglalkozó, illetve a kábítószer- és szenvedély-problémákat kezelő szervezetek, intézmények munkájában, és ezzel összefüggésben a különböző szakmai és módszertani szemléletmódok harmonizálására törekszik.
- A stratégia prevenciós szemlélete az egészség megőrzésére, egészség-tudatos magatartás kialakítására, a negatív minták elutasítására, a már kialakult kábítószer-fogyasztás ártalmainak csökkentésére, további súlyosbodásának megelőzésére irányul.
- A rendelkezésre álló szellemi és anyagi erőforrások felmérése és mozgósítása révén is igyekszik ésszerűsíteni és koordinálni a kerületben zajló megelőző - kezelő tevékenységeket.
- Segít összehangolni a helyi szereplők tevékenységét, az esetleges párhuzamosságok elkerülése, illetve a hiányosságok kiszűrése érdekében.

A helyi stratégia felépítése

A Nemzeti Drogellenes Stratégiával összhangban Pesterzsébet Önkormányzatának 2017-2021. évi Mentálhigiénés és Drogstratégiája is három beavatkozási területen állapít meg célokat, fejlesztési irányokat.

- Egészségfejlesztés, kábítószer használat megelőzése,
- Kezelés, ellátás, felépülés,
- Kínálatcsökkentés.

Ezen belül megfogalmazunk:

- Rövidtávú célokat és feladatokat (1 év).
- Középtávú célokat és feladatokat (3 év),
- Hosszú távú célokat és feladatokat (5 év),

A helyi stratégia végrehajtása, monitorozása, hatékonyságának vizsgálata

Évente legalább egy alkalommal – a KEF (Kábítószerügyi Egyeztető Fórum) – szükség esetén monitorozza a cselekvési tervet.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete felé évente egy alkalommal:

- Időarányos beszámoló a Pesterzsébeti Mentálhigiénés és Drogstratégia cselekvési tervében meghatározott célok és eredmények megvalósulásáról, illetve annak hiányáról.
- Beszámoló a Pesterzsébeti KEF működési tapasztalatairól.

Pesterzsébet 2017-2021. évi Mentálhigiénés és Drogstratégiája kidolgozásakor nagy hangsúlyt helyeztünk a Képviselő-testület által elfogadott ágazati irányokra.

Ezen dokumentumok legfőbb közös jellemzője a konkrét helyzetértékelésből építkező stratégiai gondolkodás és a minőségfejlesztési szemléletű megközelítés, melyek meghatározzák a kerületben a fejlesztési irányokat. A KEF munkája csak akkor lehet hatékony, ha bekapcsolódik ezekbe az áramlatokba, és a prevenciót, mentálhigiénét is érintő kérdésekben konkrét segítséget nyújt.

Egészségfejlesztés, kábítószer használat megelőzése

Rövidtávú célok:

- KEF - en belüli információáramlás elősegítése.
- A KEF identitásának erősítése.
- A helyi társadalom (lakosság, családok) hatékonyabb informálása a szenvedély- és mentálhigiénés problémákat ellátó helyi intézményhálózat tekintetében.
- Egészségnapokon való részvétel, bekapcsolódás a jobb informáltság érdekében.
- A helyi médiában való rendszeres megjelenés, informálás a „drogalternatívát jelentő” szabadidős programokról.

Rövidtávú feladatok:

- Kerületi helyzetfelmérés készítése kérdőíves formában a Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020. felhasználásával kidolgozott kérdőív segítségével, melynek célja, hogy az

Önkormányzat (KEF) átfogó képet kapjon arról, hogy a kerületi diákok életében milyen szinten vannak jelen a drogok, az alkohol és a dohányzás. Fontosnak tartjuk, hogy tisztában legyünk kerületünk „fertőzöttségével”, annak érdekében, hogy olyan programokat tudjunk kidolgozni, amelyek a megjelenő szükségletekre reagálnak.

- A prevenciós programok során nagyobb hangsúlyt fektetni a gyermekkori dohányzás, alkohol és energiaital fogyasztás ártalmaira, illetve a túlzott gyógyszerfogyasztás ártalmaira idős korban. Különböző média megjelenésekkel (TV, szóróanyag), ún. ellenkampányokkal felhívni a szülők és gyermekek figyelmét a fenti szerek fogyasztásából származó veszélyekre.

Középtávú célok:

- Személyiség- és kommunikáció-fejlesztő (terápiás) csoportlehetőségek felkínálása szülőknek, családoknak.
- Igény szerinti szolgáltatások működtetése a drogproblémák megoldására és az egészséges életvitel előmozdítására.
- A kerületben az egészségneveléssel, drogprevencióval kapcsolatos tevékenységek működésének szervezettebbé tétele, összehangolása.
- Házi- és gyermekorvosok érzékenyítése a szenvedély- és mentálhigiénés problémák kezelése iránt.

Középtávú feladatok:

- Kortárssegítő fiatalok folyamatos képzése önismereti – kommunikációs – drogprevenciós tréningek keretében.
- A kortárssegítő fiatalok fokozott jelenléte a prevenciós munkában.
- Források felkutatása - pályázati és egyéb támogatói lehetőségek feltérképezése.
- Kapcsolatrendszer kiépítése és ápolása más kerületek kábítószer egyeztető fórumaival.
- Aktív közösségek létrehozása a fiatalok körében (igényfelmérés, majd a fiatalok bevonása a szervezésbe, közösségépítésbe).
- A KEF - programok működtetése.
- A kerületi általános- és középiskolákban az iskolai szociális munka bevezetése, „jó gyakorlatok” kialakítása.

Hosszú távú célok:

- A kerület lakosságának érzékennyé tétele a kábítószer probléma megoldására.
- Aktív közösségi alapokon nyugvó egészségfejlesztési programok működtetése.
- A kerületi ifjúság mentálhigiénés állapotának javulása.
- A kerületi idősebb korosztály mentálhigiénés állapotának javulása.
- A megelőzési programokban kiemelt figyelmet fordítani a családok szerepére.
- Az Önkormányzat támogatásával és pályázati források segítségével a KEF által koordinálandó szolgáltatások stabil működésének biztosítása.
- Új drogprevenciós drámafoglalkozások tematikájának kidolgozása.
- Egészségfejlesztő program kidolgozása már az óvodás korúak számára is.

Hosszú távú feladatok:

- A helyi médiában rendszeresen és szervezeten jelenjenek meg az egészségneveléssel, drog-prevencióval, szenvedélykérdésekkel kapcsolatos tartalmak, információk.
- Iskolán kívüli, a szabadidő eltöltésére más alternatívát nyújtó preventív programok bővítése, folyamatos működtetése humánerőforrás és költségvetés biztosításával.
- Komplex közösségi terek fenntartása. (pl.: Hársfa játszótér: Baba-Mama Klub, ahol felnőttekkel is foglalkoznak)
- A gyermek- és ifjúsági korosztály érdekeltté tétele a problémák megoldásában.
- Az egészségtudatosságra nevelés további erősítése a kerület köznevelési intézményeiben, már az óvodai neveléssel kezdődően.

Kezelés, ellátás, felépülés

Rövidtávú célok:

- KEF megismertetése a lakossággal és a kerületi szakemberekkel.
- Drog problémával kapcsolatos információk összegyűjtése a célzottabb segítségnyújtás érdekében a droghasználók és hozzátartozóik, valamint a velük foglalkozó szakemberek számára.
- A kerületben már működő utcai megkereső programok érik el a kallódó, csellengő fiatal, illetve hajléktalan droghasználókat is.

Rövidtávú feladatok:

- KEF szórólap készítése.
- Drog problémával kapcsolatos információs anyag összeállítása.
- Konferenciák, képzések szervezése szakemberek számára.
- Tájékoztató előadások kerületi lakosok számára.

Középtávú célok:

- Reszocializációs intézmények, programok, védett munkahelyek felkutatása, józanságot tartó (talpra állt) szenvedélybetegek számára.
- Kiemelten fontos a kábítószer-fogyasztással összefüggő közlekedési balesetek számának csökkentése.
- A Család- és Gyermejjóléti Központ munkatársainak a drogprobléma kezelésével kapcsolatos ismereteinek bővítése.

Középtávú feladatok:

- A már működő ártalomcsökkentő programokra való felhívás.
- A közterületeken eldobált fecskendők (veszélyes hulladék) szakszerű begyűjtésének biztosítása.
- A kerületi közfoglalkoztatottak képzése a veszélyes hulladékok begyűjtéséről.

Hosszú távű célok:

- Utcai megkereső program hatékonyságának növelése.
- Információáramlás hatékonyságának erősítése a kezelések, ellátások lehetőségeiről.

Hosszú távű feladatok:

- A célcsoport szükségleteinek megfelelően reflektáló, komplex, alacsonyküszöbű, ártalomcsökkentő intézményekből, ellátásokból felépített hálózatok megismertetése.
- A kezelő, ellátó szervezetek együttműködésének erősítése, különös tekintettel a Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház tekintetében (II. Pszichiátriai Osztály rehabilitációs tevékenysége).

Kínálatcsökkentés

Rövidtávű célok:

- Felhívni a figyelmet a témával kapcsolatos veszélyekre a helyi média segítségével.

Rövid távű feladatok:

- Jelzés alapján időszakos kampányszerű jelenlét szervezése az iskolák környékén.
- A veszélygócokat jelezni a szakemberek felé, segíteni a figyelésben, adatgyűjtésben.
- Előadások tartása a fiatalok számára.
- A rendőrség a KEF beszámolójához minden évben tájékoztatást adjon, statisztikai adatokat küldjön a Pesterzsébeten a drogfogyasztással összefüggő felderítő, kezelésbe irányító nyomozati tevékenységéről.

Középtávű célok:

- Szélesebb körű kapcsolatok építése a kerület intézményeivel. Egymás munkájának jobb megismerése.
- Mentálhigiénés képzések tartása rendőröknek, polgárőröknek és önkormányzati rendszereknek.

Középtávű feladatok:

- Érzékenyítő tréningek szervezése a kínálatcsökkentés területén dolgozó szakemberek számára.

Hosszú távű célok:

- A rendőrség, polgárőrség, önkormányzati rendszert együttműködésének fenntartása, erősítése.

Hosszú távű feladatok:

- A kerület területein rendszeres rendőri, polgárőri és önkormányzati rendészeti jelenlét.
- Utcai megkereső programok működtetése.

Összegzés

A Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzatának Mentálhigiénés és Drogstratégiája 2017-2021. elkészítésével, az abban szereplő célok és feladatok megvalósításával bízunk abban, hogy sikerül a kerületünkben elérni, hogy a kábítószer-fogyasztás és a mentálhigiénés problémák kezelésének területén további javulás álljon be. Cél, hogy a kerület fiataljai, felnőtt lakosai még nagyobb biztonságban érezhessék magukat, és képessé váljanak arra, hogy szembenézzenek a különböző kísértésekkel és helyes döntést hozzanak a különböző legális és illegális, egészségre káros szerek használatával szemben.

Ugyanakkor reálisan látjuk a helyzetet kerületünkben, és tudjuk, ez nem jelenti azt, hogy megszűnne a szenvedélybetegségek kialakulásának veszélye. Nagyon fontos, hogy a meglévő komplex segítői rendszer és a köztük lévő együttműködés tovább erősödjék, segítve a veszélyeztetett fiatalokat, felnőtteket.

Az elmúlt évek országos tapasztalatai alapján szükség van a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájára, tevékenységére. A KEF fontos feladata, hogy a következő években erősítse és bővítse a tagszervezetek együttműködését. Tekintettel arra, hogy a korábbi évek statisztikai adatai azt mutatják, hogy egyre fiatalabb korosztályt érint a drog probléma, a prevenciós programokat már az óvodában el kell kezdeni. Nagyon fontosnak tartjuk a probléma kezelésében, hogy nem csak a gyermeket, mint egyént, hanem az egész családot és a helyi közösségeket is bevonjuk a megelőzésbe. A legális és az illegális szerek vonatkozásában is a szükségletekre és igényekre reagáló prevenciós tevékenységet kell végeznünk, amelyek megfelelő alternatívát nyújtanak a veszélyeztetett gyermekek és fiatalok, valamint családjaik számára. A 2. számú mellékletben bemutatott kérdőív alapján egy általános felmérést készítünk elsősorban a középiskolák, másodsorban egyéb intézmények segítségével.

Budapest Főváros XX. kerületi Pesterzsébet Önkormányzatának Mentálhigiénés és Drogstratégiájának Cselekvési terve:

1. Közösség, együttműködés

Rövidtávú célok:

- Az aktív együttműködés alapjainak megteremtése, a tagok közötti információcsere minőségi javulása, mindennapi szakmai kapcsolat.
- A KEF külön figyelmet fordítson a veszélyeztetett, fiatal korosztályra.

Középtávú célok:

- A KEF működésének anyagi feltételeinek biztosítása.
- Szerepvállalás a helyi források elosztásában, referencia fórum.
- Szemléletváltás elősegítése.

Hosszú távú célok:

- A működés anyagi feltételeinek biztosítása.
A KEF javaslatára a működésének pénzügyi feltételeit (pl.: minden évben 2 millió Ft-ot különít el programok szervezésére, illetve pályázati önrészre) az Önkormányzat biztosítja az adott évi költségvetésének terhére.

Intézkedések:

- Család- és Gyermekjóléti Központon keresztül – csellengő fiatalok számára foglalkozások tartása – folyamatosan;
- Rendszeres részvétel biztosítása a KEF Konferencián a kerületi KEF-nek;
- Évente megrendezésre kerülő Közbiztonsági napon vegyen részt a kerületi KEF;
- Rendszeresen szervezzenek a veszélyes hulladékok (intravénás droghasználatból származó hulladék) szakszerű összegyűjtéséről szóló képzést a közterületen dolgozó közfoglalkoztatottak részére, ennek keretében tájékoztatás a magyarországi kábítószerhelyzetről, az intravénás szerhasználatról, a közös fecskendő használata miatt terjedő vírusfertőzésekről. Tájékoztatás mellett megfelelő eszközöket kapjanak, hogy munkájuk során szakszerűen tudják összeszedni a veszélyes hulladékot és kizárni az esetleges baleseteket;
- Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai kapjanak kortárssegítő képzéshez szakmai segítséget;
- Évente szervezzenek kortárssegítő képzést;
- Prevenációs programok szervezése a különböző korosztályok számára;
- Az Önkormányzat törekedjen a KEF működése, működtetése, szakmai céljainak elérése és a Mentálhigiénés és Drogstratégia cselekvési tervében megfogalmazottak megvalósulása érdekében pályázati forrásból forrást teremteni;
- Mentálhigiénés és pszichológiai tanácsadás - egyéni, családi és párkapcsolati - segítségnyújtás legyen továbbra is a Család- és Gyermekjóléti Központban;
- A Család- és Gyermekjóléti Központ a Rendőrség szakembereinek szakmai irányításával a veszélyeztetett fiatal korosztály részére szervezzen bűnmegelőzési programokat;

- A programban kiemelkedő szerepet kapjanak a szenvedélybetegségekkel, drogfogyasztással és ezek megelőzésével, kezelésével kapcsolatos beszélgetések, csoportfoglalkozások;
- A kamaszoknak közösségfejlesztő foglalkozásokat, önismereti és konfliktuskezelő csoportot szervezzenek. A szakemberek olyan programokat hozzanak létre, amely egyaránt szolgálja a gyermekek mentálhigiénés fejlődését, gyakorlati tapasztalataik gyarapodását és a kötetlen szórakozást.
- A kerületi lakosok által jelzett drogproblémákat - fogyasztóvá válást, függővé válást, kezeléseik lehetőségét, rehabilitációt - a Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai a megfelelő szakemberek és intézmények felé irányítsák, közvetítsék;
- A kerületi rendezvényeken - Egészség napok, Bűnmegelőzési nap stb.- rendszeresen jelen legyen a KEF, hogy a helyi társadalom megismerje, elfogadja tevékenységét, és bekapcsolódhasson munkájukba;
- A Család- és Gyermekjóléti Központ színes programjaival (pl.: a Sétatér klub, kiránduló és egyéb csoportok) a jövőben is kövacsolja közösséggé a betérő fiatalokat, felnőtteket.

2. Prevenció I. (egészségmegőrzés – betegségmegelőzés) – Oktatási-Nevelési intézmények

Rövidtávú célok:

- Minden kerületi közép- és általános iskolában legyen jelen drogprenvenció, és elérhető prevenációs szakember.
- A kerület ifjúságának mentálhigiénés állapota javuljon, - a KEF érvényesítse szakmai koordináló, véleményező szerepét az iskolai prevenációs órák mennyisége tekintetében.
- A helyi iskolai tantervekbe épüljön be a mentálhigiéné (egészség - edukáció, drogprenvenció, egészség-tudatos magatartás).

Középtávú célok:

- Az iskolákban legyenek „egészségnevelő” órák, melyek 50%-a személyiségfejlesztő (önismereti) óra legyen.
- A kerületben lévő összes iskolában működjenek segítő szakemberek. 2018-tól iskolai szociális munka kerül bevezetésre.
- Képzések, tréningek pedagógusok számára pl.: mentálhigiénés problémafeltáró, felismerő témában.

Hosszú távú célok:

- A kerületben szervezett, összehangolt legyen az egészségneveléssel, drogprenvencióval kapcsolatos tevékenység.

Intézkedések:

- Az iskolai egészségfejlesztés a tanítási év keretébe ágyazva működjön.
- A kerületi nevelési és oktatási intézményekben évek óta rendszeresen jelen lévő egészségnevelési drog-megelőzési programok, mint pl.: a rendőrség DADA programja folyamatos legyen, erősödjön.
- Minden tanévben, minden kerületi iskolában legyen lehetőség részt venni a „Kiabálj” prevenciós társasjátékban, mely játékot továbbra is vigyék el az iskolákba, melyet tanítási időben az általános iskolák felső tagozataiban tartsanak meg a Család- és Gyermejjóléti Központ munkatársai. Képzésük legyen folyamatos.
- Az iskolai szociális munka biztosításához a Család- és Gyermejjóléti Központ rendelkezzen megfelelő létszámú szakemberrel.
- Kerüljön kidolgozásra a célok közt vállalt szakmai program pedagógusok számára.
- Kortárssegítő csoportot tartók és a kortárssegítők képzése.
- A kerületünk területén működő általános iskolákban az Iskola Rendőre feladatok ellátását a körzeti megbízotti állomány továbbra is lássa el. A program részeként tartsanak fenn kapcsolatot az iskolák vezetőivel, tartsanak fogadóórákat a szülők részére, vegyenek részt az iskolai rendezvényeken, az alsó tagozatos gyermekeknek tartsanak előadást az Ovizsaru program során megtanultakra alapozva.
- A tanévek kezdetén a rendőrség mérje fel a közlekedési és bűnügyi szempontból veszélyeztetett iskolákat, és a tapasztalatok alapján szeptemberben a reggeli iskolakezdésnél legyenek jelen a polgárőrséggel és az Önkormányzati Rendészekkel közösen.
- Az Ovizsaru prevenciós program keretein belül a rendőrség keresse meg az intézményeket a programba történő bevonás céljából. A program keretében tartsanak előadásokat a nagycsoportos gyermekek részére, szervezzenek látogatásokat a rendőrkapitányságra, vegyenek részt az óvoda által szervezett rendezvényeken. Továbbá tartsanak kapcsolatot a gyermekorvosokkal és a Védőnői Szolgálattal.
- A rendőrség bűnmegelőzési koordinátora és tanácsadója továbbra is tartson kapcsolatot az oktatási intézményekkel. Kiemelten foglalkozzanak az általános iskolák felső tagozataival és a középiskolákkal. Szorosan működjenek együtt a gyámhivatalokkal, és a Család- és Gyermejjóléti Központtal, védőnői hálózattal. Prevenciós előadásokat tartson a diákok, pedagógusok részére, szülői értekezleteken tájékoztassa a szülőket a programban foglaltakról, tartson fogadóórákat. Emellett segítse az iskola rendőreinek munkáját.
- A rendőrség tekintse kiemelt feladatnak a bűnmegelőzési előadások szervezését a kerület oktatási intézményeiben. A gyermek- és fiatalkorúak áldozattá, illetve bűnelkövetővé válásáról, valamint a középiskolák végzősei részére a párkapcsolati erőszakról, drogtémában is halljanak előadásokat, ahol feltehetik ezzel kapcsolatos kérdéseiket.
- A rendőrök legyenek jelen a nyári napközis táborban és a résztvevő gyermekeknek közlekedési és bűnmegelőzési előadásokat tartsanak.

Prevenció II. - Ifjúság, szabadidő, média

Rövidtávú célok:

- A helyi médiában rendszeresen jelenjenek meg információk a szabadidős programokról.
- Az utcai megkereső programok, az utcai szociális munka fejlesztése.

Középtávú célok:

- A mentálhigiénével, egészségneveléssel, drogprevencióval foglalkozó helyi szolgáltatókról információk jelenjenek meg a médiában.
- Források felkutatása - pályázati és egyéb támogatói lehetőségek feltérképezése, kiaknázása.
- Aktív közösségek létrehozása a fiatalok körében (igényfelmérés, majd a fiatalok bevonása a szervezésbe, közösségépítésbe).
- Közösségi terek kialakítása, fenntartása – egy olyan hely, ahová „csak úgy” be lehet ülni, beszélgetni, olvasgatni, játszani.

Hosszú távú célok:

- A helyi médiában rendszeresen és szervezeten jelenjenek meg az egészségneveléssel, drogprevencióval, szenvedélykérdésekkel kapcsolatos tartalmak, információk.
- Váljon ismertté az iskolán kívüli, közösségi alapon működő prevenció. Bővüljön az ingyenesen látogatható, rendszeres művelődési formák kínálata, komplex közösségi terek jöjjenek létre.
- Közösségi csoportok patronálása (már élő közösségek infrastrukturális háttérrel, pályázati forrásokkal és önkéntes munkával való segítése).
- Drog-prevenciós drámafoglalkozások tematikájának összeállítása.

Intézkedések:

- Alkalomtól függően jelenjenek meg információk a drogprevenzióról a helyi médiában. Az Önkormányzat honlapján rendszeres tájékoztatás legyen.
- A Család- és Gyermekjóléti Központ és Pince Ifjúsági Klub programjai a pesterzsébeti lakosság számára továbbra is ingyenesek legyenek.
- A Család- és Gyermekjóléti Központ és Pince Ifjúsági Klub biztosítson infrastrukturális háttérrel közösségi csoportok számára.
- A kortárssegítő fiatalok jelenlétének erősítése, hogy társaik problémáinak jobb ismeretével, a problémák megoldásának szélesebb módozataival, nyitottságukkal és folyamatos jelenlétükkel egy másfajta segítséget jelentsenek, mint a felnőttek.
- A pályázati forrásokról, támogatási lehetőségekről folyamatos információcsere a KEF tagjai között.
- 2013-tól működő Erzsébet tábor keretén belül a Család- és Gyermekjóléti Központ kerületi gyermekkel való részvétele a programokon.
- A KEF a drogokkal kapcsolatos szóróanyagok terjesztésével, a kerületben működő drogstratégia megismertetésével is ösztönözze a fiatalokat a negatív modellek

elutasítására, illetve a már fogyasztóvá vált vagy valamilyen drogot kipróbált kamaszok részére intézményi segítséget ajánljanak fel.

- A kerület idősebb lakosainak tájékoztatása a túlzott gyógyszereszedéssel kapcsolatban.
- Rendszeres legyen az együttműködés az ártalomcsökkentés területén tevékenykedő helyi szervezetek, intézmények és a kerületi egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi, oktatási intézmények között.
- A fővárosban a hajléktalan emberekkel végzett utcai munka koordinációját a Menhely Alapítvány Diszpécser Központja látja el. Kerületünkben az utcai megkereső szociális munkát a KERAK (Keresztény Advent Közösség Szociális Szolgálat Alapítvány) munkatársain keresztül továbbra is lássuk el.
- A Család- és Gyermekjóléti Központ az utcai és lakótelepi szociális munkát kallódó, csellengő gyermekeknél lássa el.
- „A Család- és Gyermekjóléti Központ utcai szociális munka keretében biztosítja a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő, gyermek speciális segítségét, illetve a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kített, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek felkutatását, lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítését, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezését.” A Család- és Gyermekjóléti Központ az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott helyeken vagy a saját szolgálatában szervezi a gyermekeknek szóló, beilleszkedésüket, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programokat, amelyekbe lehetőség szerint a gyermek családját is bevonja.
- Az iskolákban mentálhigiénés konzultáció biztosítása pedagógusoknak és vezetőknek. Minden kerületi általános- és középiskola rendelkezzen (mentálhigiénés) drogstratégiával.
- Rendszeres kapcsolattartás a helyi médiával (TV, Helyi Téma stb).
- A tapasztalatok alapján a szabadidős tevékenységek a legvonzóbbak a gyermekek/tanulók számára, ezért iskolai és kerületi szintű sportnap, sport programok szervezésének támogatása.
- Tájékoztatási lehetőség biztosítása olyan iskolán kívüli programokról, melyek segítik a szabadidő hasznos és értékes eltöltését (művészeti csoportok, Csili Művelődési Központ és könyvtár programjai, kiránduló csoportok, egyházi programok).

4. Kínálatcsökkentés.

Rövidtávú célok:

- A részt vevő szervezetek együttműködéssel, kínálatcsökkentéssel kapcsolatos elköteleződése, szemléletváltozása javuljon.
- Az önkormányzati rendszet és a polgárórség aktívabban kapcsolódjon be az információáramlásba. Jelzés alapján rendszeres legyen a rendszeti jelenlét az iskoláknál az órák végeztével.
- Előadások szervezése a fiataloknak.
- A lakosság pontosabban, jobban informált legyen a közlekedési, közbiztonsági, drogz kérdésekről, az ezzel kapcsolatos rendőrségi feladatokról.
- A lakosság érzékenyítése a kábítószeres használói és terjesztőivel kapcsolatban, hogy az általuk tapasztaltakat jelentsék az illetékes rendőrkapitányságnak, akár anonim módon is, így segítve a felderítő munkát.

Középtávú célok:

- A kerület drog által fertőzött területein legyen rendszeres a rendőri, polgárőri, önkormányzati rendészeti jelenlét, működjenek az utcai megkereső programok. Szükség esetén mentálhigiénés képzés önkormányzati rendészek, polgárőrök, rendőrök számára.

Hosszú távú célok:

- A rendőrség, a polgárőrség és az önkormányzati rendészet és a lakossági önkéntesek együttműködésében jól működő problémakezelési rendszer alakuljon ki.

A rendőrség, önkormányzati rendészet, polgárőrség együttműködésének erősítése, fenntartása

Intézkedések:

- A kerületi Rendőrkapitányság és az Önkormányzati Rendészet között az együttműködés továbbra is akadálymentes legyen. A járőrök továbbra is figyeljenek a hajléktalanokra, az illegális személtlerakó helyekre, a drog terjesztésére alkalmas helyekre, az engedély nélküli árusokra.
- A bűnmegelőzési rendezvények, felvilágosító előadások témájának és célközönségének ártértékelése tegye eredményesebbé a partnerek együttműködését.
- A tanuló ifjúság védelmében, a tanév során több általános iskola előtt időszakosan legyen a rendőri, polgárőri, illetve az Önkormányzati Rendészeti jelenlét a tanítás kezdetekor és befejezésekor.
- Diák-önkormányzattal rendelkező iskolában a diák-önkormányzattal való együttműködés erősítése az oktatási intézményeken belüli kínálatcsökkentés elérése érdekében.
- Az iskolaév kezdetekor és a végéhez közeledve a önkormányzati rendészek nagy figyelmet fordítsanak az iskolák környékének biztonságára. A helyszíneken ügyeljenek a közlekedőkre, átkelőkre, jelenlétükkel elriasztják a bűnözőket, drogterjesztőket.
- A Család- és Gyermekjóléti Központ a veszélyeztetett fiatal korosztály részére továbbra is bűnmegelőzési programokat szervezzen. A programban kiemelkedő szerepet kapjanak a szenvedélybetegségekkel, drogfogyasztással és ezek megelőzésével, kezelésével kapcsolatos beszélgetések, csoportfoglalkozások.
- A rendőrség továbbra is nagy hangsúlyt fektessen a kábítószer terjesztőkkel kapcsolatos bűnüldözői tevékenységre.
- A lakosság tájékoztatása a bűncselekménnyel kapcsolatos bejelentési csatornákról (telefon tanú), melyen akár anonim módom megtehető a bejelentés.

5. Kezelés, ellátás, ártalomcsökkentés

Rövidtávú célok:

- A szerhasználó fiatalok megfelelő ellátásba való juttatása.
- Fővárosi szinten együttműködés kezdeményezése.

Középtávú célok:

- A családok számára olyan kiadványok eljuttatása, amely konkrét és használható ismereteket nyújt a szerhasználat felismerésére.
- Korai kezelésbevitel segítése a stigmatizáció kialakulásának megelőzése érdekében.
- A szülői zsebkönyv elkészítése a drogprobléma kezelésére.
- A viselkedészavaros gyermekek szüleinek bevonása tanácsadás és konzultáció keretében.
- A KEF az Önkormányzat weboldalán keresztül tájékoztatja az érdeklődőket a szerhasználat problémájával kapcsolatos információkról.
Ezen a felületen jelennek meg a KEF kiadványai és szóróanyagai.
- Együttműködés kialakítása a gyermekvédelmi és az addiktológiai ellátások között.

Hosszú távú célok:

- A veszélyeztetett tanulók számára olyan csoportfoglalkozások szervezése (önismeret, filmklub), amely lehetővé teszi egyéni problémáik kezelését. A veszélyeztetett tanulók a csoportot vezető szakemberektől és a kortárs csoport tagjaitól támogatást kaphatnak nehéz élethelyzetükből származó problémáik megoldására. Szükség esetén egyéni terápiába való bevonásuk, drogelvonásra való eljuttatásuk.
- Pesterzsébeten megfelelően képzett szakemberek továbbképzése és rendelkezésre állásának biztosítása (iskolában szociális munkás feladatokat ellátó szakemberek, védőnők, nevelési tanácsadók, iskolapszichológus, egészségfejlesztő, mentálhigiénés szakember, addiktológiai konzultáns).
- Internetalapú preventív és ártalomcsökkentő szolgáltatások indításának segítése (információk közzétevése, segítő szolgáltatások eléréséről információ adása).

Intézkedések:

- A helyi drogproblémával küzdők kezelése, ellátása során a megfelelő kezelési rendszerben való irányítás.
- Helyi szinten az előítélet mentes ellátás, kliensirányítás biztosítása.
- A helyi ellátás feltételeinek javítása.
- Szakmai együttműködés megerősítése a Drogambulanciákkal.
- Igény szerint szülőcsoport működtetése, amelyek célja a problémás gyermekek szülei számára a nevelési helyzetek megoldása céljából családterápia, mediációs tanácsadás biztosítása.
- A szakmai munka egyeztetési lehetőségének megteremtése (esetkonferenciák, intézményeket összekapcsoló támogató csoportok szervezése).
- A preventív programok megvalósításához a megfelelő tárgyi feltételek biztosítása.
- A Pince Ifjúsági Klub további működtetése.

- Innovatív ifjúsági programok támogatása.
- Együttműködés kezdeményezése a KEF és a helyi szórakozóhelyek működtetését vezetőik között.
- A KEF a helyi médiumokon keresztül tájékoztatja az érdeklődőket a droggal kapcsolatos információkról, eseményekről, adatokról.
- A gyermekek és tanulók részére olyan szakmai programok – egyéni és csoportfoglalkozások – további szervezése, amelynek célja a közösségépítés, a szerhasználattal és az egészséget veszélyeztető magatartásformákkal összefüggésében, a protektív tényezők megerősítése.
- Az Igazságügyi Hivatal Pártfogói Felügyelői Szolgálat és a Humán Szolgáltatások Intézménye Család- és Gyermejjóléti Központ között létrejött már működő élő kapcsolat fenntartása.
- A drogproblémára orientálódó képzés, továbbképzés, konzultáció biztosítása a Család- és Gyermejjóléti Központ kijelölt munkatársai részére.

6. Együttműködés, közösség

Fő cél: Megteremteni az együttműködés lehetőségeit és igényét a drogfogyasztással összefüggő problémák kezelésével. A lehetőségekre és összefogásokra vonatkozó készségek és elköteleződések támogatásával. A beavatkozások tervezésében meg kell szerezni a helyi közösségek, a civil, a szakmai, az egyházi és sportszervezetek egymást erősítő támogatását, és együtt kell működni a közvetlenül érintettek (droghasználók, hozzátartozók) szervezeteivel a legjobb hatékonyságú és minőségű ellátások tervezése érdekében.

A stratégiai periódus időtartama alatt az alábbi szemléleti megközelítéseket kell figyelembe venni:

- Az együttes cselekvések, a helyi közösségek együttműködésének erősítése, szakmai programok szervezése, támogatása. A család, a hozzátartozók, a nevelési-oktatási, gyermekvédelmi intézmények közös felismerésén alapuló fellépések támogatása, megvalósítása, során juthatunk el egy egészségesebb és tudatos ifjúságot nevelő társadalomhoz.

KEF Felmérés kérdőív 2017.

(A válaszokat karikázással, aláhúzással jelölheted, a pontozott részre a saját válaszod írható)

1. Nemed?

Fiú Lány

2. Életkorod?

3. Milyen típusú iskolába jársz?

Szakmunkásképző Szakközépiskola Gimnázium

egyéb:.....

4. Hányadik osztályba jársz?

9. 10. 11. 12.

5. Szüleiddel élsz?

Igen Nem Egyéb:(Nagyszülők, Nagybácsi, Egyik szülő, Gyermekotthon., stb.)

6. Vannak testvéreid? (egy családban élő gyerekek)

Igen, hány Nem

7. Mivel töltöd a szabadidőd? (Több válasz is lehetséges)

Tévézel Számítógépezel Barátokkal vagy Egyéb:

8. Amikor a barátaiddal vagy, mivel töltitek el az időt? (Több válasz is lehetséges)

Beszélgettek Társasoztok Plázáztok Buliba jártok

Kocsmáztok Egyéb:.....

9. Folytatasz valamilyen sporttevékenységet rendszeresen?

Igen, (mit)..... Nem

10. Milyenek az étkezési szokásaid?

Napi 2 étkezés Napi 3 étkezés Napi 4 étkezés Napi 5 étkezés, vagy több

11. Dohányzik valaki a környezetekben?

Igen Nem

12. Ha igen, ki/kik?

Édesanyád Édesapád Testvéred Nagyszüleid Barátok Egyéb:...

13. Te szoktál dohányozni?

Igen Nem (ugrás 16-ra) Kipróbáltam,
de.....

14. Milyen gyakran dohányzol?

Naponta Hetente többször Hetente 1-2 alkalommal Alkalmanként társaságban

15. Mennyi ideje dohányzol?

1-2 hónapja Pár hónapja Kevesebb, mint 1 éve Több mint 1 éve
Több mint 2 éve

16. Szoktál alkoholt fogyasztani?

Igen Nem (lépés 23-asra) Kipróbáltam, de.....

17. Milyen gyakran fogyasztasz alkoholt?

Naponta Hetente Havonta Ritkábban

18. Mióta fogyasztasz alkoholt?

1-2 hónapja Pár hónapja Kevesebb, mint egy éve
Több, mint 1 éve Több, mint 2 éve

19. Hol szoktál fogyasztani alkoholt? (több válasz is lehet)

Buliban Otthon Szórakozóhelyen Egyéb:.....

20. Kivel/kikkel fogyasztasz alkoholt? (több válasz is lehet)

Baráttal Szülővel Társaságban Egyedül
Egyéb:

21. Szoktak a barátaid alkoholt fogyasztani?

Igen Nem Nem tudom

22. Van a családotdban rendszeres alkoholfogyasztó?

Igen Nincs Nem tudom

23. Hallottál már a drogokról?

Igen Nem (lépés 31-eshez)

24. Hol hallottál a drogokról? (több válasz is lehetséges)

Interneten Televízióban (hírekben, filmekben) Szülőktől

Barátoktól Drogmegelőzés során Iskolában

Egyéb:.....

25. Milyen drogokról hallottál már? (több válasz is lehetséges) Marihuána Hasis Kokain Gina

LSD Speed Ecstasy Biofű (herbál) kristály Mefedron Ketamin Egyéb:.....

26. Ismeretségi körödben próbált már ki valaki drogot?

Igen Nem Nem tudom

27. A baráti körödben van olyan, aki alkalmanként vagy rendszeres fogyaszt drogot?

Alkalmanként Rendszeresen Nem tudom

28. Te próbáltál már ki valamilyen drogot?

Igen Nem (lépés 31-eshez)

29. Milyen drogot próbáltál már ki?

30. Ha igen, akkor milyen gyakran fogyasztasz drogot?

Hetente Alkalmanként Ritkábban

31. Mennyire jellemző a szüleidre, hogy:

a, ha rossz jegyet viszel haza

megdorgálnak (ejnye-bejnye) megszidnak eltiltanak valamitől
megvernek

b, engedik, hogy éjszakára kimaradj otthonról

Igen Nem Néha

c, beleszólnak a dolgaiddba

Igen Nem Néha

d, kikérdezik a leckét

Igen Nem Néha

e, megkínálnak alkohollal

Igen Nem Néha

32. Van-e olyan számodra hiteles személy, akinek a fent említett témákban elfogadod a véleményét, akihez bizalommal fordulsz?

.....

Budapest Főváros XX. kerület Kábitószertügyi Egyeztető Fórum feladatairól és annak ütemezéséről (2017-2021)

FELADAT	HATÁRIDŐ					FELELŐS	ANYAGI FORRÁS
	2017	2018	2019	2020	2021		
Iskolai szociális munka bevezetése		x				Család- és Gyermekjóléti Központ	Státuszok biztosítása a Központ részére
Kutatás	x				x	Iskolák	Pályázati forrás
Kortárssegítő fiatalok képzése		x				Család- és Gyermekjóléti Központ	Pályázati forrás; Költségvetés
Források felkutatása	x	x	x	x	x	KEF	Költségvetés (önrész)
Kapcsolatrendszer kiépítése más KEF-ekkel	x	x	x	x	x	KEF	Nem igényel
Aktív közösségek létrehozása fiatalok körében	x	x	x	x	x	Intézmények	Nem igényel
Külső helyszíneken megvalósuló KEF programok	x	x	x	x	x	KEF	Pályázati forrás; Költségvetés
Helyi médiában való megjelenés	x	x	x	x	x	KEF	Nem igényel
Kábitószerttel kapcsolatos prevenciós programok elősegítése	x	x	x	x	x	KEF	Pályázati forrásból, Költségvetés
Közösségi terek fenntartása	x	x	x	x	x	KEF	Pályázati forrás; Költségvetés
Konfliktuskezelő tréning fiatalok számára	x	x	x	x	x	Család- és Gyermekjóléti Központ	Pályázati forrás; Költségvetés
Konferenciák, képzések szervezése	x	x	x	x		KEF; Család- és Gyermekjóléti Központ	Pályázati forrás; Költségvetés
Lakosság informálása	x	x	x	x	x	KEF	Pályázati forrás; Költségvetés
Ártalomcsökkentő programok hatékonyságának növelése	x	x	x	x	x	KEF	Pályázati forrás; Költségvetés
Veszélyes hulladék szakszerű begyűjtésének az oktatása a közfoglalkoztatottak	x					KEF	Költségvetés
Kezelő, ellátó szervezetek együttműködése				x		KEF	Nem igényel
Közterületi jelenlét a veszélyes gócpontoknál, időszakosan az oktatási-nevelési intézményeknél	x	x	x	x	x	XX. ker. Rendőrkapitányság, Polgárőrség XX. ker. Önkormányzati rendészet	Nem igényel
Érzékenyítő tréningek szervezése					x	KEF	Pályázati forrás; Költségvetés
Utcai megkereső programok	x					Család- és Gyermekjóléti Központ, KERAK	Nem igényel